

20 år med arbeidsinnvandring og Fafo Østforum

Sissel Trygstad & Anne Mette Ødegård

Lovlige håndverkere til

poliske priser

BERGEN (VG) Billig arbeidskraft fra de nye EU-landene banker på døra vår. Men pass deg så du ikke går i fella.

I morgen blir ti nye land EU-medlemmer. Inn i det gode selskap kommer blant annet Polen og de baltiske statene Latvia, Litauen og Estland, der tusenvis av borgere står i kø for å få jobbe i Norge.

Odelstinget vedtok fredag flere endringer i utlendingsloven som er ment å skulle begrense strømmen av utenlandsk arbeidskraft til Norge.

Blant annet skal borgere fra de nye landene få samme lønn og arbeidsforhold som norske arbeidere.

Men lite tyder på at dette vil virke særlig begrensende, fordi de nye reglene bare gjelder personer som kommer til Norge på egen hånd og søker jobb.

For den som skal pusse opp kjøkkenet, tapetserer barnerommet, male huset eller bygge seg et nytt gjerde, er det ikke verre at man kan ringe direkte til et firma i Praha eller Riga og be om et tilbud på jobben.

Dette gjør at du helt lovlig kan få utført arbeid til en langt billigere penge enn hva norske håndverkere koster.

I Polen og Estland er lønnsnivået en sjettedel av det norske. Det betyr at kreative arbeidsgivere har et stort fortrinn hvis de vil konkurrere med norske bedrifter, sier malermester Ole Paulsen i Bergen, som har 40 ansatte i bedriften.

Norske firmaer kan dessuten gi oppdrag til underleverandører i hele EU, som kan sende medarbeiderne sine til Norge for å jobbe for hjemmelønn.

Men som privatperson påtar du deg et stort ansvar når du ansetter en utlending. På oppdrag fra VG har avdelingsleder Marta Johanne Gjengedal og rådgiver Bente Lundekvam ved Bergen likningskontor og folkeregister gjennomgått regelverket og laget en oversikt over hvilke økonomiske plikter man har som arbeidsgiver.

– Og det er mye å passe på. Privatpersoner har en omfattende undersøkelsesplikt. Lar vi være å sjekke at alt er i orden, kan vi bli stilt til ansvar, sier de.

Kontakter du, eller blir oppsøkt av, et utenlandsk firma, skal du ta kontakt med Sentralkontoret for utenlandssaker i Sandnes for å sjekke om firmaet har registrert seg i Norge.

I så fall skal de betale både arbeidsgiveravgift, skatt og trygd i Norge. Foretaket skal ha fylt ut en egen registreringsblankett (1198), sier Lundekvam. Kommer enkeltstående håndverkere eller andre lagfolk på døra, må du ringe det lokale ligningskontoret og sjekke om personen er registrert som næringsdrivende i Norge.

Er ikke personen næringsdrivende, skal vedkommende vise frem skattekortet sitt. Hvis personen ikke fremviser skattekort, tyder mye på at vedkommende ikke har oppholds- eller arbeidstillatelse.

– Da bør man ikke engasjere personen, sier Lundekvam.

Ender det med en avtale om arbeid, må arbeidsgiveren fylle ut egen oppgjørsblankett for private arbeidsgivere, som fås på kernerkontoret.

Begge må undertegne for blanketten sendes inn til kernereren når oppdraget er utført.

Der skal det stå navn, adresse og fødselsdato til den som har utført jobben. Han skal oppgi hva han har fått i lønn, og gi opplysninger om eventuell fri bolig og kostgodtgjørelse. Denne blanketten er også å anse som en lønns- og trekkoppgave.

Alle arbeidstakere har skatteplikt i Norge, selv om de hverken har oppholds- eller arbeidstillatelse. Og det er du som arbeidsgiver som har ansvaret her også.

– Oppdragsgiveren er ansvarlig for skattotrek, sier Lundekvam. Han påpeker at privatpersoner kan komme i ansvar dersom dette ikke gjøres.

Skatten skal betales inn på en blankett som følger med registreringskjøpet.

Men pass

- Sjekk om
- Sjekk skat
- Vær obs

sp7ef3c3.jpg FOTO: SCANPIX

Slik skal sosial dumping bekjempes

Arbeidstilsynet skal kunne bøtelegge bedrifter på stedet.

Av PÅL ANDREAS MÆLAND

7. mai 2013 10:27, oppdatert

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett, legger regjeringen i dag også frem sin «Handlingsplan 3 for et anstendig og seriøst arbeidsliv og mot sosial dumping». Planen bygger videre på de to tidligere handlingsplanene mot sosial dumping fra 2006 og 2008, og følger opp Arbeidslivsmeldingen fra

Bergens Tidende 2013

«Sårbarheten foruroligende høy i matindustrien»

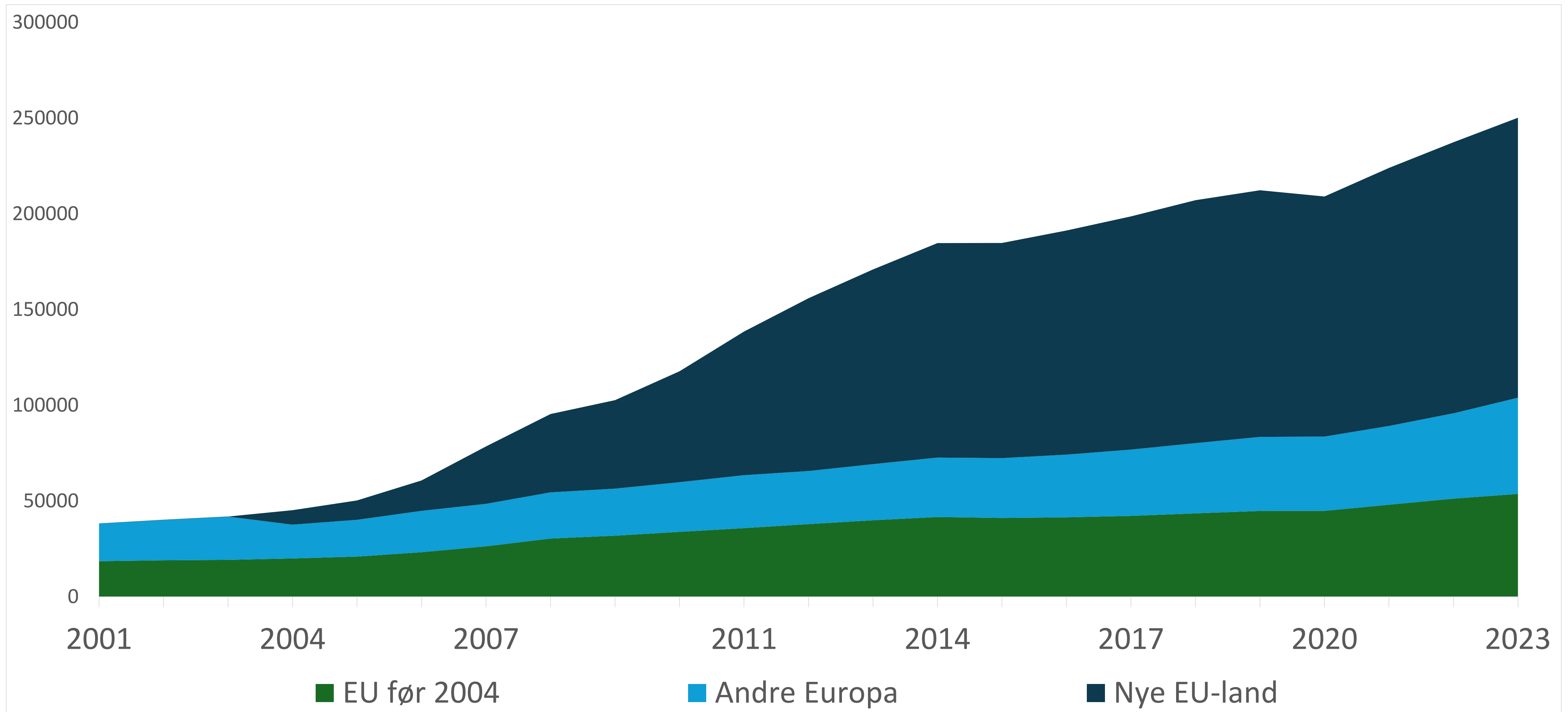

Mer enn annenhver fast ansatt i norsk fiskeindustri har utenlandsk bakgrunn. Vi har blitt stadig mer avhengige av arbeidsinnvandring - og mer sårbare. FOTO: STAAL WATTØ (ILLUSTRASJONSBLADE)

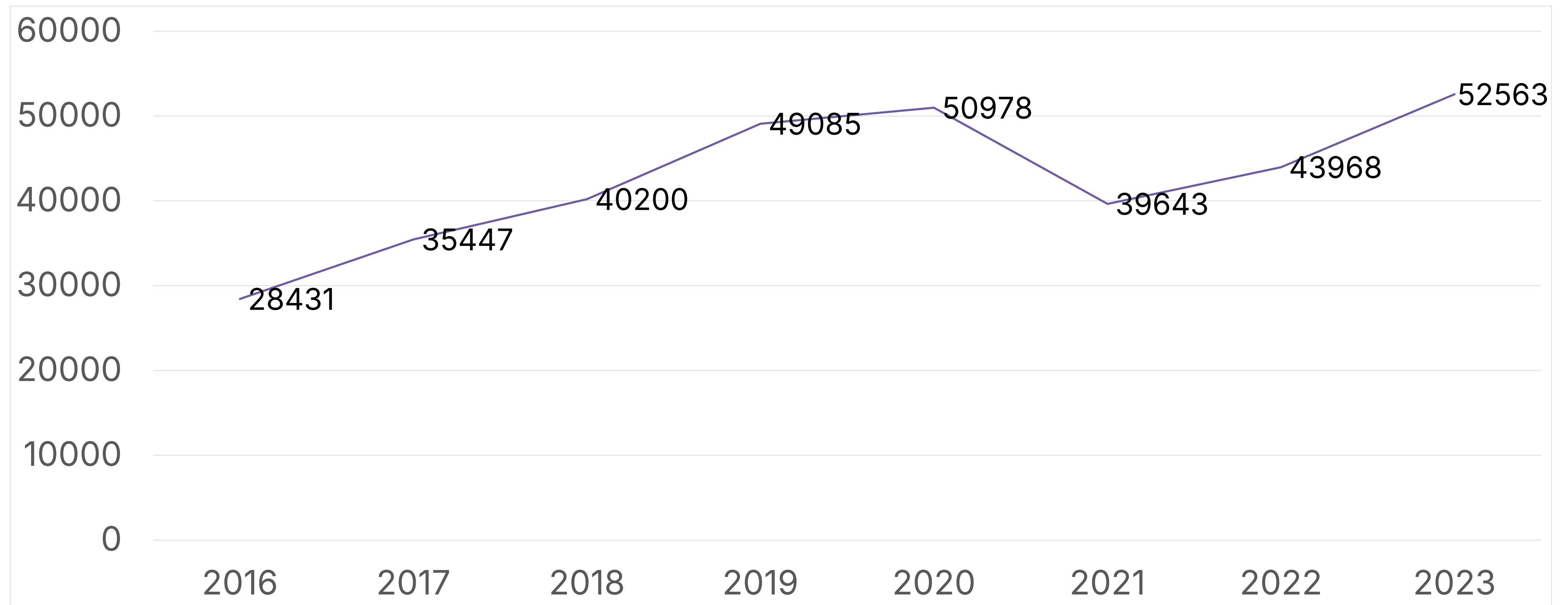
Sunnmørsposten 2021

Antall sysselsatte arbeidsinnvandrere

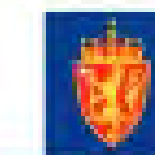

Ikke-bosatte arbeidsinnvandrere fra de nyeste EU-landene

Mellom mobilitet og migrasjon

Arbeidsinnvandreres integrering i norsk arbeids- og samfunnsliv

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Meld. St. 17

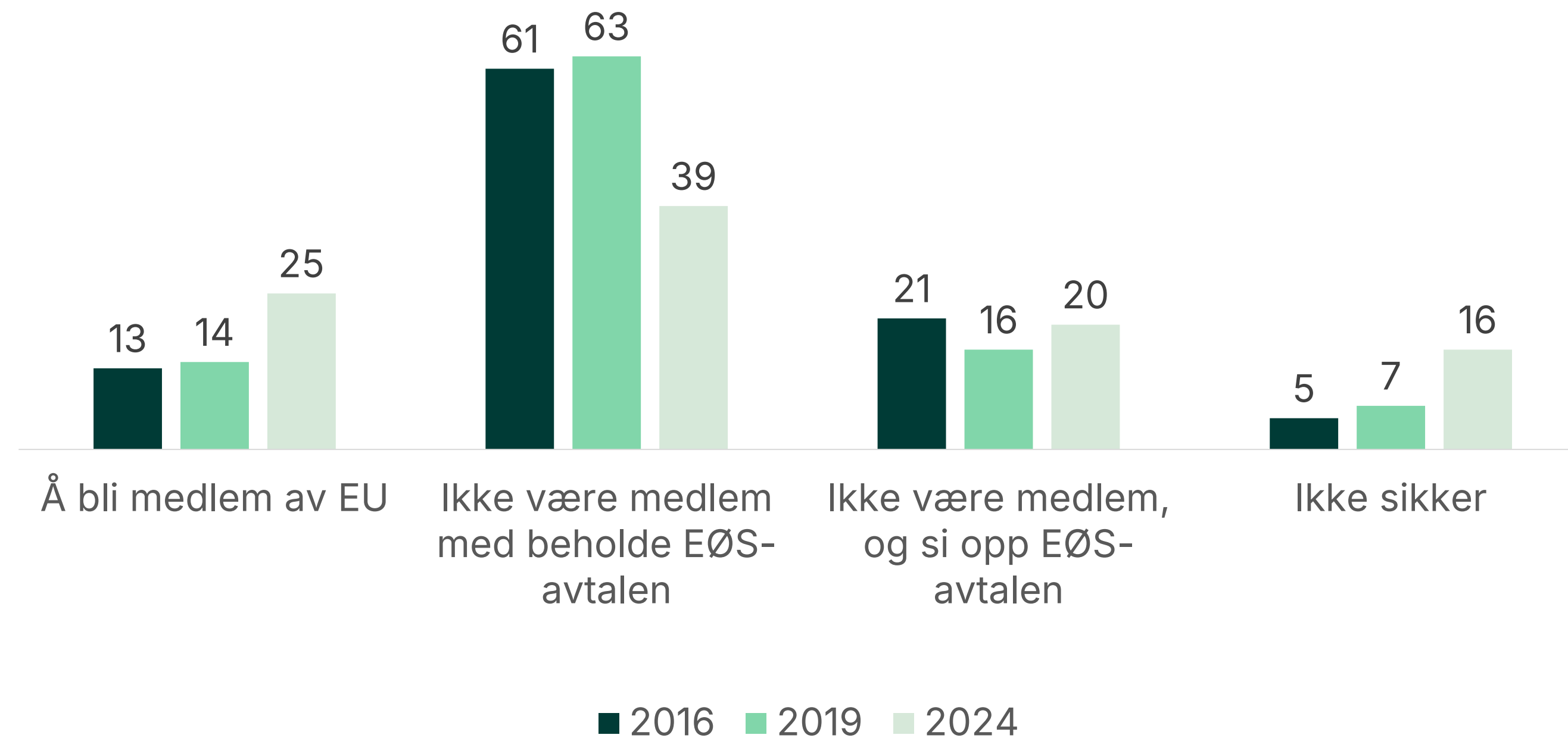
(2023–2024)

Melding til Stortinget

Om integreringspolitikken:
Stille krav og stille opp

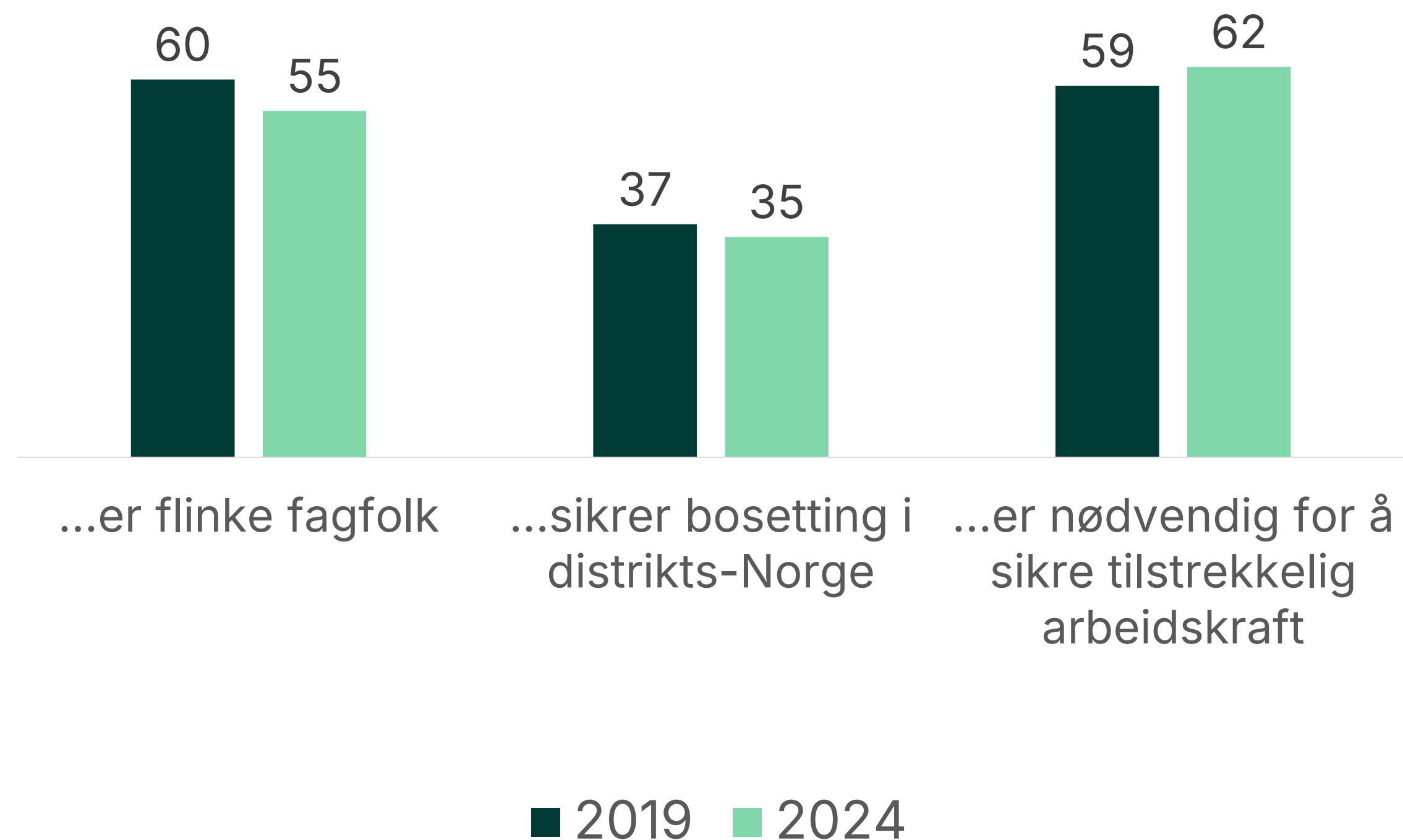

Holdninger til EU og EØS 2016 til 2024

Holdninger til arbeidsinnvandring – 2019 og 2024

Helt/delvis enig

Hva har betydning?

- Høyt utdannede er mer enig i at arbeidsinnvandring er nødvendig for å sikre nok arbeidskraft
- Unge er mer enig i at arbeidsinnvandrere er flinke fagfolk, og at de sikrer bosetting i distrikts-Norge. Det samme er arbeidstakere i privat sektor
- De som ønsker EU-medlemskap eller beholde EØS-avtalen er mer enig i påstandene

Holdninger til arbeidsinnvandring – 2019 og 2024

Helt/delvis enig

Hva har betydning?

- Eldre, de med kort utdanning og uorganiserte er mer enig i at arbeidsinnvandrere gjør det vanskeligere for ungdom å komme inn i arbeidslivet
- Eldre, de med kort utdanning og som jobber i privat sektor er mer enig i at arbeidsinnvandrere presser svake grupper ut av arbeidsmarkedet
- De som ønsker EU-medlemskap eller å beholde EØS-avtalen, er mer uenig i disse påstandene

Holdninger til EU og EØS 2016 til 2024

